

Místní Akční Plán

rozvoje vzdělávání pro Hranicko

Tvoříme vzdělávací MAPu Hranicka

- 1 Úvodní slovo
- 2 **Jak se tvoří Místní akční plán vzdělávání**
- 6 **Místní akční plán pro Hranicko přehledně**
- 7 Dotazník MŠMT
- 8 Dotazník k meziškolní spolupráci
- 10 SWOT analýzy
- 11 Oblasti řešené v MAP
- 12 Vize MAP pro Hranicko
- 13 Strategické cíle a opatření Akčního plánu, příklady aktivit
- 15 Investiční priority škol
- 16 **Dojmy, zamyšlení, zážitky**
- 16 Předškolní vzdělávání – více techniky i dvouletých mrňat
- 17 Podnikavost, polytechnika, kariéra – co s tím uděláme na Hranicku
- 18 Zaostřeno na gramotnosti
- 19 Inkluze – velká (malá) neznámá
- 20 Letem světem z doprovodných akcí
- 22 Členové odborného týmu bilancují
- 23 **Výhled do budoucna**
- 25 Pilíř 1: Řízení regionální vzdělávací politiky
- 26 Pilíř 2: Spolupráce mezi regionálními aktéry
- 26 Pilíř 3: Profesní podpora vzdělávacích institucí (Šablony)
- 28 Závěr
- 29 Použité zkratky
- 30 Poznámky

České školství hledá od revoluce cestu k tomu správnému pojetí vzdělávání. V ministerské centrále se střídají pokusy o tuhou centralizaci a direktivní řízení s nabídkami značné autonomie. Místní akční plán (MAP) nám v tomto duchu nabídnul příležitost. Na úrovni regionu jako je Hranicko jistě nevyřešíme celoplošné problémy českého školství, máme ale šanci si místně stanovit to důležité, naučit se více spolupracovat a navzájem se podporovat, uvažovat a plánovat v dlouhodobějším výhledu.

S pomocí výhradně místních a zkušených odborníků jsme se tedy nového pojetí chopili a dnes Vám předkládáme výsledek. Je to jen začátek, vytyčili jsme si směr, musíme se ho držet a umět si na pozitivní výsledky nějaký čas počkat, než se projeví v praxi a na našich žácích, protože o ně tu jde především. MAP je ale důležitý též pro pedagogy jako inspirace a poznávání nových metod ve vzdělávání, pro rodiče, aby se zajímali o celkovou atmosféru ve škole a přenášeli na školu jen zdravou míru spoluzodpovědnosti za výchovu svých dětí, a pro vedení obcí, aby neviděli školu jen jako budovu, ale zajímali se i o kvalitu vzdělávání uvnitř.

Něco málo z toho se nám už během MAP povedlo, spousta práce je ale ještě před námi.

František Kopecký

Jsem přesvědčen, že každá škola v regionu je v něčem výjimečná a může ostatní školy a pedagogy obohatit o své zkušenosti, postupy, materiály. Vzájemné učení se mezi pedagogy jedné či více škol je dle mého jedna z nejefektivnějších metod, která může posunout kvalitu školství výše. Do odborného týmu MAP jsem vstupoval s myšlenkou co nejvíce rozpohybovat toto vzájemné sdílení zkušeností mezi pedagogy v regionu, pomoci pedagogům škol ztratit ostych a přesvědčit je, že mají co ostatním nabídnout a že to také nabídnou. A myslím, že se ten proces podařil nastartovat, jen v něm vytrvat.

Radomír Habermann

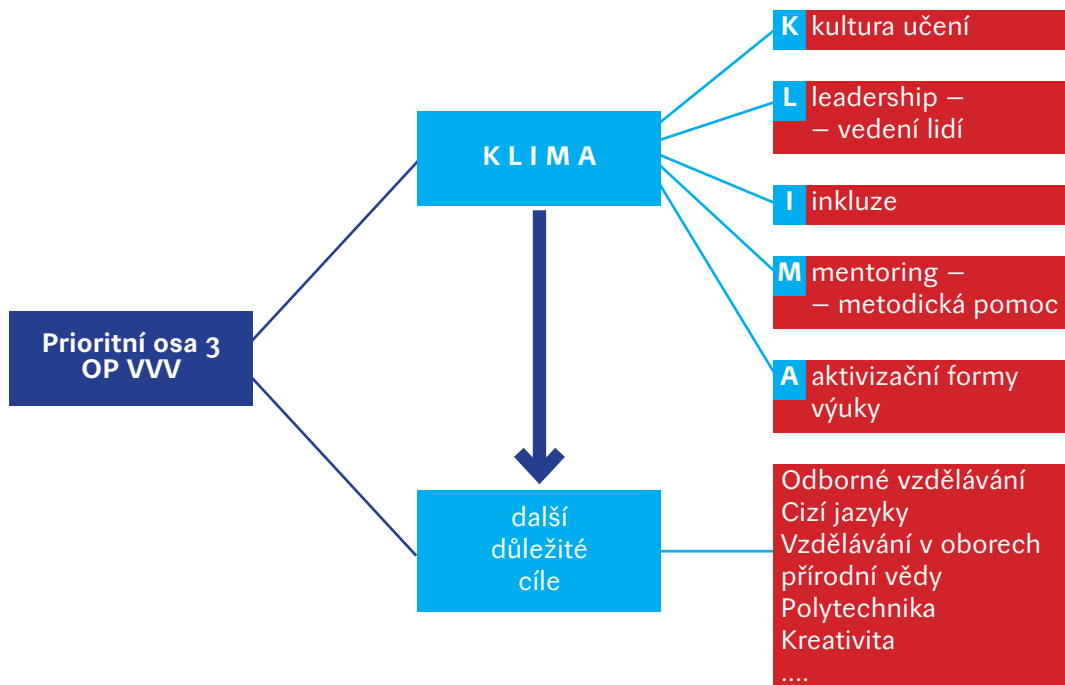

Jak se tvoří Místní akční plán vzdělávání

Cílem této brožurky je představit myšlenku a výsledky MAP pro Hranicko široké veřejnosti. Pohybujeme se v oblasti, kterou mají vědci, pedagogové a ministerští úředníci rozpitvánu do nepřehledné směsi cizích termínů, nejrůznějších metodik a koncepcí. Proto se na následujících stranách občas nevyhneme odbornějšímu jazyku. Bez tohoto nutného teoretického vhledu bychom ale nedokázali konkrétní výsledky z Hranicka vsadit do uceleného koncepčního přístupu, kterým se ministerstvo školství opakovaně pokouší modernizovat tvář českého školství.

A že to jde ztuhla, může potvrdit v parlamentu nedávno shozený kariérní řád učitelů nebo velká debata kolem inkluze. Ministerstvo si uvědomuje, že i když se na nejvyšší úrovni daří připravit a legislativně ukotvit výrazné změny, jejich

dopad na regionální školství je minimálně opožděný, často také nepochopený a odmítaný. Proto se hned v prvním odstavci metodiky pro realizaci MAP píše: „Je nutné posílit přenos těchto změn na úroveň jednotlivých škol a ostatních organizací působících ve vzdělávání na místní úrovni. Decentralizace, která proběhla v regionálním školství, nebyla provázena budováním dostatečných odborných kapacit na středních úrovních řízení. Mezi úrovní systémovou a školní tak existuje značná propast, která způsobuje, že dopad systémových změn není dostatečný a nepřispívá tolik ke zvýšení kvality vzdělávání.“ Dalšími cíli místních akčních plánů je též posílení strategického plánování a řízení ve vzdělávacích institucích, stejně jako větší zapojení vedení obcí a rodičů do dění uvnitř škol a jejich budoucího směřování.

MŠMT se rozhodlo k nápravě tohoto stavu využít především finance z dotací Evropské unie a celou jednu velkou část OP VVV, prioritní osu 3 zasvětilo soustavě aktivit pod zkratkou KLIMA. Ta shrnuje 5 podstatných složek kvality škol a jejich pedagogů a vychází ze základní teze, že „*klíčovým článkem kvality škol jsou motivovaní a kompetentní učitelé a ředitelé*”.

MŠMT pak naplnění těchto aktivit řídí hned na několika úrovních. Zatímco centrálně využívá dotační prostředky pro tzv. systémové projekty jako je např. podpora práce učitelů (PPUČ), radikální proměna České školní inspekce nebo zavádění inkluze, na místní úrovni pak přenesla část odpovědnosti na kraje (tzv. KAP pro střední školy) a na samotné regiony (MAP pro základní a mateřské školy včetně mimoškolního vzdělávání). Proto i ORP Hranice (tj. město Hranice a okol-

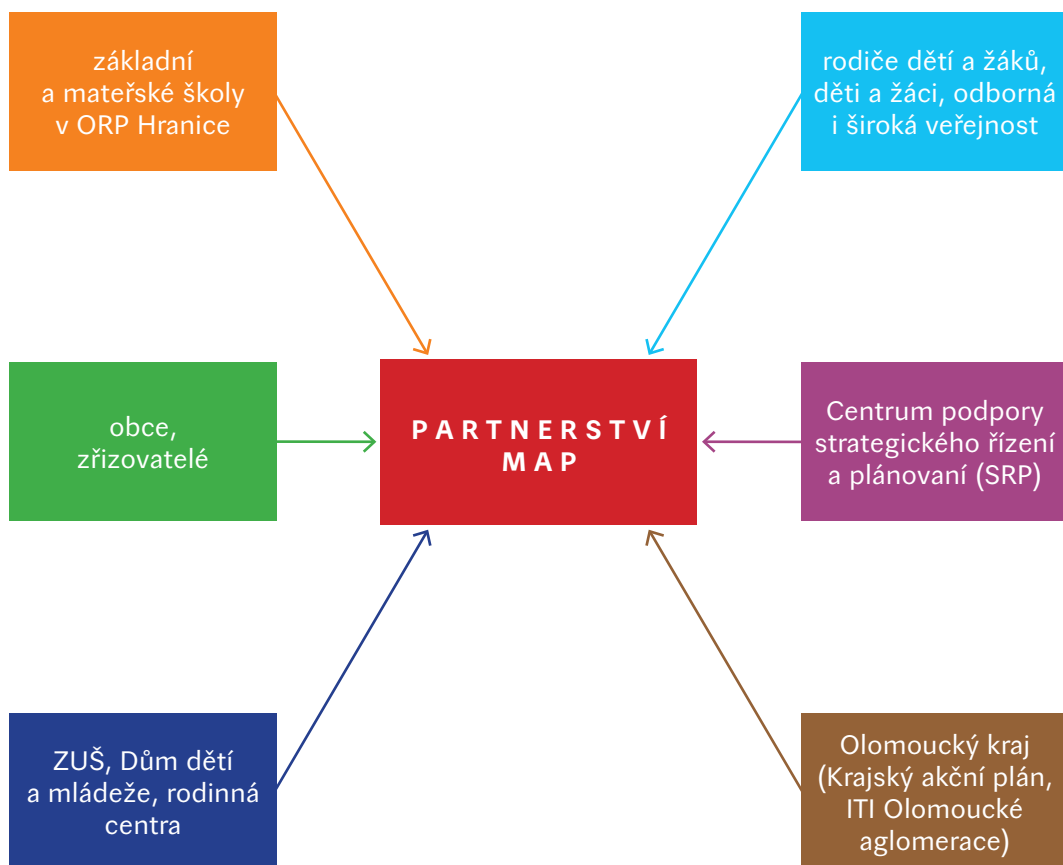
ních 31 obcí) stejně jako dalších 204 regionů v ČR dostala příležitost v rámci OP VVV připravit vlastní strategický plán vzdělávání na místní úrovni. Dotace také umožnila realizovat celou řadu doprovodných aktivit. Samozřejmě jsme museli zůstat v mantinelech vymezených strategickými dokumenty na národní úrovni, vyjmenovanými klíčovými oblastmi, které máme v MAP řešit a v neposlední řadě také podrobnou a komplikovanou metodikou. Do značné míry bylo ale na nás samotných aktérech, abychom si v regionu definovali vlastní dlouhodobé cíle a priority a též se naučili mezi školami mnohem více než dosud komunikovat a spolupracovat. Pro každou jednotlivou školu pak ministerstvo nabídlo přímou podporu formou tzv. „šablon“ zaměřených na posílení personálních kapacit nebo další vzdělávání učitelů (viz str. 26).

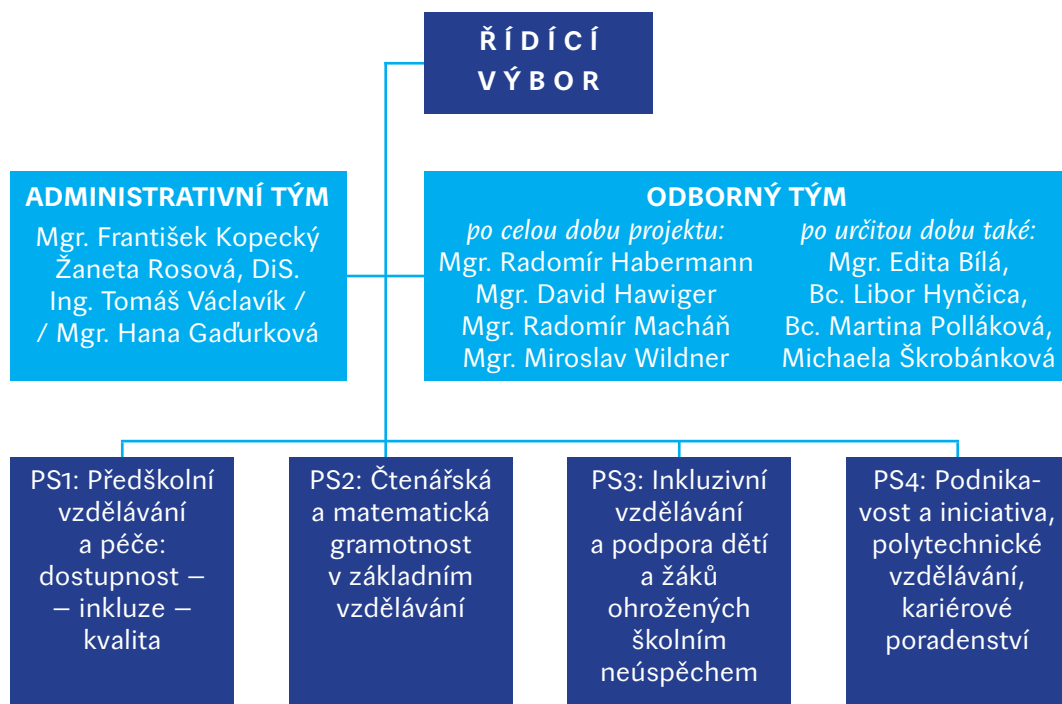

Abychom dokázali smysluplný strategický plán vytvořit, podnikli jsme za dva roky řadu ustálených kroků, které ke strategickému plánování patří. Nejprve jsme oslovili všechny možné subjekty patřící do vzdělávací soustavy: vedle ZŠ a MŠ také město Hranice, okolní obce, mikroregion, ZUŠ nebo DDM Hranice a vytvořili z nich tzv. „místní partnerství“. Zástupce těchto subjektů pravidelně informujeme, scházíme se s nimi, mohou do podoby strategického plánu promlouvat.

Toto partnerství se dohodlo, že nositelem projektu na vznik MAP se stane MAS Hranicko, která v prosinci 2015 podala žádost o dotaci na realizaci MAP, která jí byla s celkovým rozpočtem 2.604.672,– Kč schválena dne 19. 9. 2016.

Projekt se naplno rozjel již v únoru 2016, kdy byl sestaven Realizační tým (složený z administrativního a odborného týmu) a Řídící výbor projektu, dále byli nominováni zástupci jednotlivých aktérů vzdělávání do 4 pracovních skupin a ihned se rozběhly jednotlivé kroky a aktivity k vytvoření Místního akčního plánu.

Prostřednictvím velkého dotazníkového šetření s podporou MŠMT jsme zjistili nedostatky a potřeby na jednotlivých školách a přidali jsme k nim vlastní analytické poznatky. Spolu s vytvořenými pracovními skupinami jsme zformulovali silné a slabé stránky, příležitosti a ohrožení, které naše regionální školství vykazuje (tzv. SWOT analýza). Pak už odborný tým začal tyto poznatky přetavovat ve vizi a sadu cílů, opatření a aktivit s výhledem až do roku 2023. Závěrečnou fází pak bylo sestavení sady konkrétních aktivit na nejbližší období tj. roční akční plány pro roky 2017 a 2018. Tyto kroky odborný tým opakovaně probíral s pracovními skupinami a průběžně jeho výstupy schvaloval Řídící výbor MAP, který byl jako čtrnáctičlenný vyváženě sestaven ze zástupců různých

cílových skupin (malotřídky, velké městské ZŠ, starostové, zástupce Olomouckého kraje atd.)

Aby se ta spousta „novot“ také uměla vysvětlit především ředitelům a pedagogům, proběhlo několik desítek vzdělávacích akcí (viz kapitola Dojmy, zamýšlení, zážitky), několik setkání ředitelů základních a mateřských škol a dalších zástupců vzdělávacích institucí na Hranicku. Vydali jsme 2 zpravodaje a projekt MAP představili také na veřejných akcích.

Realizace projektu byla ukončena 31. 7. 2017, finální podoba dokumentu Místní akční plán vzdělávání pro Hranicko byla schválena Řídícím výborem dne 19. 7. 2017. Dokument a z něho vycházející roční akční plány pro roky 2017 a 2018 jsou dostupné na webu www.regionhranicko.cz/map.

Místní akční plánování pro Hranicko přehledně

Na následujících stranách představíme ve stručnosti nejzajímavější závěry jednotlivých částí Místního akčního plánu pro Hranicko.

V prosinci 2015 spustilo MŠMT dobrovolné dotazníkové šetření Potřeby základních a mateřských škol v ČR v rámci projektu OP VVV 2015–2020. Povinné se stalo jen pro ty školy, které se zapojily do realizace „šablon“. Šetření se nakonec zúčastnily všechny základní a mateřské

školy z ORP Hranice. Odborný tým obdržel výsledky šetření za všechny školy z Hranicka jako podklad pro zpracování analýzy potřeb škol. Klíčovým výstupem z dotazníkového šetření bylo seřazení hlavních a vedlejších oblastí podpory, do kterých budou uvolňovány prostředky z operačních programů IROP a OP VVV. Zpracováním dat došli členové odborného týmu k následujícímu pořadí priorit (číslovkou 1 označeny nejvyšší priority):

Hlavní oblasti podporované z operačních programů	Pořadí MŠ	Pořadí ZŠ
A. Podpora inkluzivního / společného vzdělávání	6	4
B. Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti	4	1
C. Podpora rozvoje matematické gramotnosti	5	3
D. Podpora kompetencí k iniciativě a kreativě dětí	3	5
E. Podpora polytechnického vzdělávání	2	6
F. Rozvoj infrastruktury školy, vč. rekonstrukcí a vybavení	1	2
Vedlejší oblasti podporované z operačních programů	Pořadí MŠ	Pořadí ZŠ
A. Jazykové vzdělávání	1	1
B. ICT včetně potřeb infrastruktury	2	2
C. Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence	3	3

Pět priorit do staveb a rekonstrukcí		
pořadí	MŠ	ZŠ
1.	Stavební úpravy a vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí školy	Stavební úpravy a vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí školy
2.	Bezbariérové stavební úpravy a rekonstrukce	Bezbariérové stavební úpravy a rekonstrukce
3.	Stavební úpravy a rekonstrukce tříd	Stavební úpravy a rekonstrukce tělocvičny
4.	Stavební úpravy a rekonstrukce herny	Nová výstavba nebo přístavba budov
5.	Stavební úpravy a rekonstrukce prostor na podporu polytechnického vzdělávání	Stavební úpravy a rekonstrukce dílny / cvičné kuchyňky

Pět priorit do vybavení		
pořadí	MŠ	ZŠ
1.	Software pro ICT techniku	Vybavení na podporu podnětného vnitřního prostředí školy
2.	Vybavení na podporu podnětného vnitřního prostředí školy	Vybavení školní jídelny, družiny, klubu apod.
3.	Vybavení knihovny	Kompenzační/speciální pomůcky pro žáky se SVP
4.	Vybavení výpočetní technikou pro potřeby pedagogických pracovníků	Vybavení mobilní počítačové učebny
5.	Nové didaktické pomůcky	Nové didaktické pomůcky

Zdroj: Dotazníkové šetření MŠMT

Společné rysy u mateřských i základních škol:

- školy především potřebují podpořit rozvoj infrastruktury;
- stavební investice hodlají školy nasměrovat především do venkovních prostor a do zajištění bezbariérovosti;
- ostatní investice školy zacílí do podnětného vnitřního prostředí a nových didaktických pomůcek.

Specifika pro mateřské školy:

- školky se chtějí soustředit především na polytechnické vzdělávání a rozvoj iniciativy a kreativity dětí;
- v polytechnickém vzdělávání školky především hodlají rozvíjet samostatnost dětí s využitím různých stavebnic a moderních technických pomůcek.

Specifika pro základní školy:

- základní školy považují za prioritu rozvoj čtenářské a částečně i matematické gramotnosti;
- školy jsou připraveny vytvářet podnětné prostředí a podmínky pro lepší spolupráci s rodiči, jež o rozvoj gramotností u svých dětí projeví zájem.

Dotazník k meziškolní spolupráci

Vzhledem k přesvědčení, že učení učitelů navzájem má vysoce pozitivní vliv na kvalitu jednotlivých škol, odborný tým provedl cenný průzkum mezi školami v regionu. Dotazovali jsme se vedení všech základních škol na jejich potenciál, ale i potřeby v jednotlivých oblastech výuky, jež považují za důležité. Výsledky zhmotněné do následující tabulky tak lze využít pro rychlý přehled o tom, která škola se dané aktivitě věnuje (je vyznačeno žlutě), nabízí své zkušenosti z dané oblasti

jiným školám (je vyznačeno zeleně), případně zda poptává zkušenosti jiných škol (je vyznačeno červeně). Školy si tak snadněji našly partnery pro oblasti, ve kterých vidí potenciál pro svůj další růst. Výsledky ukazují, jaké oblasti jsou na Hranicku prioritou a kde si při jejich rozvoji dokážeme vypomoci z vlastních zdrojů: (např. čtenářské dílny, environmentální aktivity, osobnostní a sociální výchova, nebo polytechnická gramotnost), jinde se naopak neobejdeme bez podpory i mimo region.

aktivita	název školy	ZŠ a MŠ Střítež n/L.	ZŠ a MŠ Olšovec	ZŠ a MŠ Partutovice	ZŠ Hranice, Tř. 1. máje	ZŠ a MŠ Drahotuš	ZŠ a MŠ Jindřichov	ZŠ a MŠ Hra- nice, Šrom.	ZŠ a MŠ Potštát	ZŠ a MŠ Ústí	ZŠ a MŠ Hra- nice, Struhl.
Skupinová či týmová výuka	věnuje se										
	nabízí										
	poptává										
Čtenářské dílny	věnuje se										
	nabízí										
	poptává										
Výuka s podporou moder- ních technologií	věnuje se										
	nabízí										
	poptává										
Tandemová výuka	věnuje se										
	nabízí										
	poptává										
Konstruktivistické pojetí výuky	věnuje se										
	nabízí										
	poptává										
Badatelsky orientovaná výuka	věnuje se										
	nabízí										
	poptává										
Netradiční metody výuky	věnuje se										
	nabízí										
	poptává										
Využití venkovních učeben	věnuje se										
	nabízí										
	poptává										

aktivita	název školy	ZŠ a MŠ Střítež n/L.	ZŠ a MŠ Olšovec	ZŠ a MŠ Partutovice	ZŠ Hranice, Tř. 1. máje	ZŠ a MŠ Drahotuše	ZŠ a MŠ Jindřichov	ZŠ a MŠ Hra- nice, Šrom.	ZŠ a MŠ Potštát	ZŠ a MŠ Ústí	ZŠ a MŠ Hra- nice, Struhl.
Bilingvní výuka	věnuje se										
	nabízí										
	poptává										
Osobnostní a sociální výchova	věnuje se										
	nabízí										
	poptává										
Třídní management	věnuje se										
	nabízí										
	poptává										
Různé formy hodnocení	věnuje se										
	nabízí										
	poptává										
Spolupráce s rodiči	věnuje se										
	nabízí										
	poptává										
Enviromentální aktivity	věnuje se										
	nabízí										
	poptává										
Polytechnická gramotnost	věnuje se										
	nabízí										
	poptává										
Robotika	věnuje se										
	nabízí										
	poptává										
Rozvoj školní zralosti	věnuje se										
	nabízí										
	poptává										
Využití asistentů	věnuje se										
	nabízí										
	poptává										
Využití školního psychologa	věnuje se										
	nabízí										
	poptává										

SWOT analýzy

Všechny 4 pracovní skupiny projektu MAP pro Hranicko se sešly v polovině měsíce dubna 2016, aby si vymezily hlavní problémy a klíčové oblasti, z nichž

následně vznikly tzv. SWOT analýzy, tedy za každou řešenou oblast přehled nejsilnějších a nejslabších stránek, vnějších příležitostí a hrozeb:

PS1	„Předškolní vzdělávání a péče – dostupnost – inkluze – kvalita“
Silné stránky:	kvalifikovaní pedagogové, silné základy českého školství
Slabé stránky:	málo pedagogů na velký počet dětí ve třídách, zabezpečení MŠ
Příležitosti:	posílení personálu MŠ – spolupráce se speciálními pedagogy, asistenty, vytvoření podmínek pro vzdělávání dětí mladších 3 let
Hrozby:	zvyšující se psychická vyčízenost pedagogů, snižující se věková hranice pro přijetí dětí do MŠ, chybějící DVPP pro vzdělávání dětí mladších 3 let

PS2	„Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání“
Silné stránky:	podpora vedení škol, kreativní učitelé
Slabé stránky:	chybějící burza nápadů mezi učiteli v rámci jedné školy i jiných škol (sdílení zkušeností), nezájem žáků
Příležitosti:	peníze z jiných zdrojů, sdílení učitelů různých škol
Hrozby:	nízká prestiž učitelů ve společnosti, rezervy v komunikaci s ostatními školami

PS3	„Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem“
Silné stránky:	existence ZŠ praktické a speciální v Hranicích, existence odborníků v regionu (Pedagogicko-psychologická poradna, Speciálně pedagogické centrum, ...)
Slabé stránky:	obavy z inkluze – neinformovanost, nepřipravenost, nezkušenost; nedostatek asistentů – finance a fundovanost
Příležitosti:	přiblížení školských poradenských zařízení do regionu, OP VVV
Hrozby:	neudržitelné financování, vznik soukromých škol, zánik ZŠ praktické a speciální; nedostatek odborníků

PS4	„Podnikavost a iniciativa, polytechnické vzdělávání, kariérové poradenství“
Silné stránky:	přítomnost silné technické školy, spolupráce s místními firmami
Slabé stránky:	není prioritou ředitelů ZŠ, nedostatečné vybavení dílen a chybějící finance na materiál
Příležitosti:	získat finance, podpora polytechnického vzdělávání od MŠ a na 1. st. ZŠ
Hrozby:	nedostatek financí a nedostatek žáků se zájmem o technické obory

Oblasti řešené v MAP

Celá výše představená analytická část se na Hranicku snažila zachytit potřeby a problémy v širokém záběru. Metodika MAP nás ale pro strategickou (plánovací) část nasměrovala na 3 prioritní oblasti (O1–O3), které nám i všem

ostatním regionům MŠMT naordinovalo k přednostnímu řešení. Kromě toho jsme se mohli zaměřit i na další doporučené či volitelné oblasti, z nichž jsme si pro Hranicko vybrali oblast označenou jako O4.

Povinné oblasti			Doporučené oblasti
O1	O2	O3	O4
Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita	Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání	Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem	Podnikavost a iniciativa, polytechnické vzdělávání, kariérové poradenství

Tyto obecně nazvané oblasti si následně odborný tým MAP promítl na konkrétní situaci v našem regionu. Pro lepší uchopitelnost, s využitím informací z ana-

lyz a s přispěním pracovních skupin, si proto 4 základní oblasti vydefinoval do 9 podoblastí, již vztažených na Hranicko:

MAP rozvoje vzdělávání pro území SO ORP Hranice	O1: Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita	O1.1 Podpořený ředitel a učitel
		O1.2 Podpora dětí v jejich vzdělávacích potřebách
	O2: Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání	O2.1 Sdílení dobré praxe mezi učiteli jedné i více škol
		O2.2 Podnětné prostředí pro rozvoj gramotností
	O3: Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem	O3.1 Stabilní centrum pro podporu společného vzdělávání
		O3.2 Flexibilní tým kvalifikovaných odborníků na společné vzdělávání
	O4: Podnikavost a iniciativa, polytechnické vzdělávání, kariérové poradenství	O4.1 Investice do technického a materiálního zabezpečení na podporu polytechnického vzdělávání
		O4.2 Sdílení dat a zkušeností v oblasti kariérního poradenství, polytechnického vzdělávání
		O4.3 Centrum polytechnického vzdělávání tvořící podnětné prostředí pro podnikavost, iniciativu, kariérní poradenství i poradenské zařízení

Z takto nastolených oblastí, které chceme na Hranicku prioritně řešit, pak vychází celá plánovací část pracujících s šestiletým výhledem a splňující dostatečnou výpovědní hodnotu standardních strategických dokumentů. První kapitolou je tzv. Strategický rámec MAP. Jeho hlav-

ním těžištěm je úderná vize pro rok 2023 a především soustava 9 strategických cílů (čeho chceme dosáhnout). Následující oddíl Akční plán pak přidává k cílům jednotlivá opatření (jakou cestou toho chceme dosáhnout) a aktivity (co konkrétně budeme dělat).

Vize MAP pro Hranicko

Na konci roku 2023 může každé školou povinné dítě na Hranicku využívat takové podmínky pro své vzdělávání, které odpovídají jeho potenciálu.

Proto je potřeba uplatňovat následující principy:

- všechny vzdělávací instituce, zřizované obcemi na Hranicku, poskytují srovnatelnou přidanou vzdělávací hodnotu;
- výběr školy nabízející povinnou školní docházku, vychází z odlišnosti vzdělávacího procesu, nikoli z rozdílnosti v dosažení úrovně očekávaných výstupů typického žáka školy;
- na Hranicku neexistují školy ohrožené územní segregací a existuje model opatření, které takové riziko eliminuje;
- pedagogové mají vytvořeny podmínky pro své vzdělávání a spolupráci mezi sebou;
- vedení škol má vytvořeny podmínky pro vedení pedagogů v oblasti jejich pedagogického rozvoje;
- financování vzdělávacích institucí ze strany všech zřizovatelů na Hranicku je srovnatelné;
- existují-li příležitosti pro zlepšování podmínek vedoucích ke zvýšení úrovně očekávaných výstupů typického žáka, pak jsou na Hranicku podporovány ty aktivity, které směřují k regionální spolupráci;
- pro zajištění nadstandardních finančních zdrojů mají vzdělávací instituce k dispozici regionální projektovou kancelář a projektový tým, který má zkušenosti se vzdělávacím prostředím.

V celkem šedesátistránkovém dokumentu MAP pro Hranicko jsou strategické cíle velmi podrobně popsány, v této brožuře si je přiblížíme výpisem přiřazených opatření a příklady některých plánovaných aktivit. Kompletní přehled aktivit do roku 2023 obsahuje dokument MAP pro Hranicko v kapitole Akční plán a předeším v přílohách Roční akční plány, které jsou prozatím vytvořené pro roky 2017 a 2018.

Strategický cíl		Přiřazená opatření		Příklady plánovaných aktivit
C1	Kontinua pro gramotnosti (včetně polytechnického vzdělávání) součástí vzdělávání škol	C1.1	Zmapování (pre)gramotností ve stávajících ŠVP	projednání počtu gramotností zařazených do ŠVP jednotlivých škol
		C1.2	Stanovení úrovně gramotností na jednotlivých školách	vytvoření regionálních týmů pro jednotlivé gramotnosti
		C1.3	Sestavení základních kontinuí pro sledované gramotnosti	spolupráce při vytváření vnitřních kontinuí a jejich pilotního testování

Strategické cíle a opatření Akčního plánu, příklady aktivit

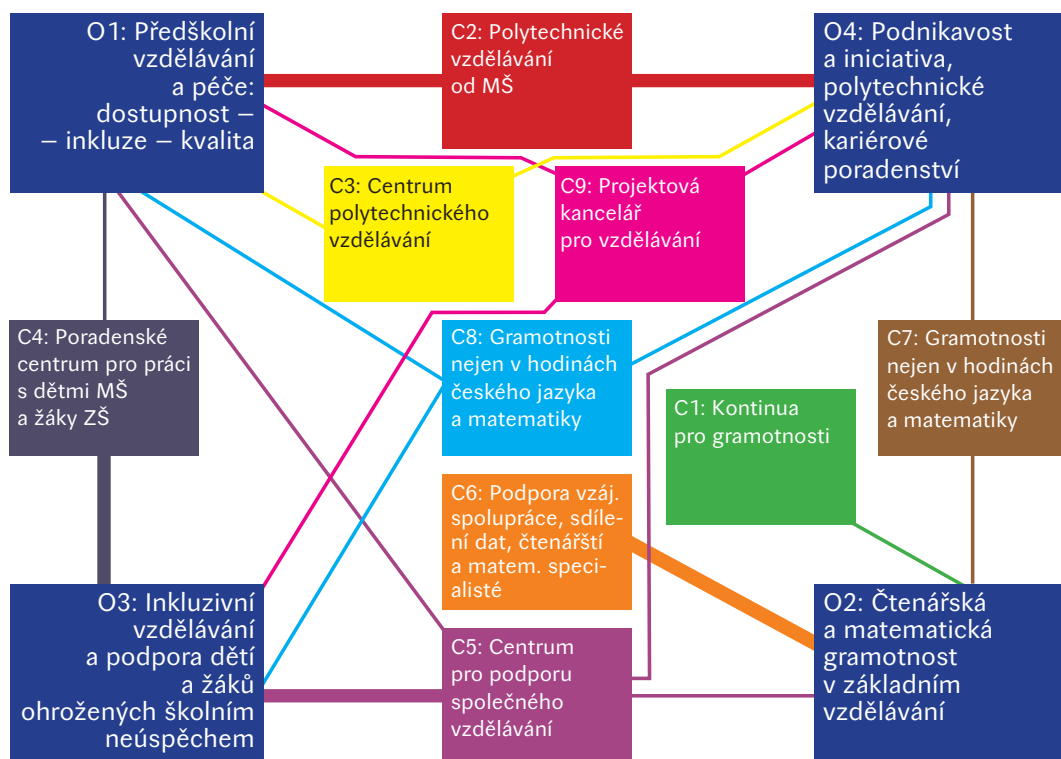

Strategický cíl		Přiřazená opatření		Příklady plánovaných aktivit
C2	Polytechnické vzdělávání od MŠ	C2.1	Rozvoj robotiky na základních školách	setkání učitelů informatiky
		C2.2	Polytechnické koutky v MŠ	MŠ jsou vybaveny polytechnickými koutky
		C2.3	Modernizace polytechnických, technických a přírodovědných učeben na základních školách.	spolupráce s technickými SŠ, OU a zaměstnavateli
C3	Centrum polytechnického vzdělávání	C3.1	Studie proveditelnosti centra polytechnického vzdělávání	příprava projektové dokumentace
C4	Poradenské centrum pro práci s dětmi MŠ a žáky ZŠ	C4.1	Zmapované prostředí dětí ze SVL a dětí ohrožených školním neúspěchem	definování kritérií hodnocení dětí sociálně znevýhodněných, ohrožených sociálním vyloučením
		C4.2	Studie proveditelnosti Školského poradenského centra	vytipování vhodného objektu, hledání možností financování realizační fáze i personálního obsazení
C5	Centrum pro podporu společného vzdělávání s flexibilním týmem erudovaných odborníků na společné vzdělávání, úzce spolupracujících s pracovníky ŠPP	C5.1	Školská poradenské pracoviště (ŠPP)	sestavování ŠPP na jednotlivých školách, zajišťování asistentů pedagoga, sociálních pedagogů, speciálních pedagogů, psychologů
		C5.2	Centrum pro rozvoj společného vzdělávání	zřízení centra pro společné vzdělávání, zápůjčky kompenzačních a speciálních pomůcek, konzultační a poradenská činnost
C6	Podpora vzájemné spolupráce, sdílení dat, čtenářští a matematictí specialisté	C6.1	Sdílení příkladů dobré praxe	vytvoření spolupracujících skupin, výměna materiálů
		C6.2	Regionální lídři	využívání podpory externího mentora
C7	Gramotnost nejen v hodinách českého jazyka a matematiky	C7.1	Gramotnostní týmy na školách	zapracování gramotnostních týmů
C8	Vzdělávací aktivity	C8.1	Podpora mateřským školám při práci s dětmi do tří let	vzdělávání pedagogů se zaměřením na aktuální změny ve školském zákoně a vzdělávání dětí mladších tří let
		C8.2	Regionální vzdělávací centrum	plánování a uskutečňování společných seminářů, školení...
C9	Projektová kancelář pro vzdělávání	C9.1	Projektový tým pro neinvestiční výzvy	pracovní skupina pro projektové příležitosti
		C9.2	Akční plánování v regionu	komplexní revize MAP pro období 2019–2020

Námi stanovené cíle C1 až C9 musí zůstat navázány na výše uvedené 4 hlavní oblasti O1 až O4. Že je tomu opravdu tak, přibližuje následující schéma vzájemných vazeb, z nichž jsou zde zaneseny jen ty nejvýznamnější.

— tenká čára — střední vazba daného cíle na oblast,
— silná čára — silná vazba daného cíle na oblast

Jistou odbočkou v dokumentu MAP pro Hranicko je tzv. **Dohoda o prioritách** v oblasti vzdělávání, která obsahuje tabulku projektových (investičních i neinvestičních) záměrů škol a organizací neformálního a zájmového vzdělávání s důrazem na hmotné investice. Za Hranicko jsme shromáždili celkem 54 investičních záměrů v celkovém objemu přes 195 milionů korun, které svým zaměřením odpovídají podporovaným aktivitám v Integrovaném regionálním operačním programu (IROP) a mohou se tak ucházet o získání dotací z Evropské unie, a to jak v rámci individuálních projektů v ce-

lorepublikových Výzvách IROP, tak přes místní dotační programy MAS (SCLLD) a Olomoucké aglomerace (ITI). 49 dalších projektových záměrů v celkovém objemu přes 168 milionů korun bohužel nenaplnuje dotační rámec IROP (např. tělocvičny, jídelny nebo rekonstrukce střech a vnitřních rozvodů) nebo se jedná o tzv. „měkké“, tedy neinvestiční projekty. Zařazení konkrétního záměru do tabulky je nezbytnou podmínkou pro získání dotace z IROP, proto bude soupis Řídícím výborem MAP pravidelně aktualizován (naposledy v lednu 2017) tak, aby se do tabulky dostaly i nověji připravené záměry.

Dojmy, zamyšlení, zážitky

Tvorba místního akčního plánu našťastí nebyla postavena jen na teoretické činnosti odborníků. Nemalá část rozpočtu směřovala do tzv. „budování znalostních kapacit“, ve kterém jsme si mohli pilotně vyzkoušet různé výukové metody, uspořádali jsme řadu seminářů, workshopů, exkurzí i vzájemných setkání pedagogů. Celkem proběhlo 34 vzdělávacích akcí, s celkovou účastí přes 400 osob z 28 organizací z našeho regionu:

Důležité bylo také 7 setkání zástupců škol v regionu, týkajících se šablon, budoucích projektových příležitostí a prohloubení vzájemné spolupráce.

Doplňkově se také projekt prezentoval i veřejnosti, a to formou dětské výtvarné soutěže, čtenářských vizitek vystavených v knihovně, hodnocení knih žáky ZŠ v Hranickém zpravodaji a účasti na veřejných akcích (Pokoř své Hranice, Sportovní odpoledne pro rodiče a žáky v Hustopečích n/B. a Letní soutěž škol v Běltoíně).

6 otevřených hodin
v ZŠ např. párová výuka,
Hejného metodika

9 otevřených hodin
v MŠ, např. spolupráce
s chůvou, práce
s keramickou hlinou,
Montessori pedagogika,
logopedická prevence

veřejná beseda k párové
výuce

4 exkurze do zajímavých
škol mimo region: Horka
nad Moravou, Brno,
Praha, Holešov

14 workshopů a seminářů: inkluze, leadership, plány pedagogické podpory, spolupráce s asistenty pedagoga, výchova k podnikavosti, digitální kompetence, polytechnické vzdělávání v MŠ, čtenářské strategie, atd.

Předškolní vzdělávání – – více techniky i dvouletých mrňat

Pracovní skupina pro předškolní vzdělávání se na svých jednáních shodla na těchto zásadních cílech:

- hledání takové podpory, která by snižovala rizika vyhoření učitelů a to zvláště v souvislosti s neúměrným počtem dětí v jedné třídě.
- podpora mateřským školám při práci s dětmi do tří let
- zavedení polytechnických koutků v mateřských školách.

I pro tuto oblast jsme uspořádali řadu akcí zaměřených na získávání příkladů dobré praxe. Dvě exkurze nás zavedly do soukromých školek ve velkých městech, v Praze a Brně, a to především kvůli zkušenostem se vzděláváním dětí od vel-

mi útlého věku. Hned devět tzv. „otevřených hodin“ jsme si uspořádali navzájem ve školkách na Hranicku. Účastnice mohly načerpat inspiraci ke vzdělávání dětí mladších tří let a spolupráci s chůvou, k zařazení dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do svých kolektivů a spolupráci s asistentem pedagoga, k využití polytechnických koutků v MŠ, k rozvoji informační pregramotnosti, k využití prvků Montessori výuky a mnoho dalšího. Na dvou seminářích se učitelky MŠ dozvěděly, jak zařadit prvky polytechnického vzdělávání do výuky, samy měly možnost si prakticky vyzkoušet různé činnosti jak ve třídě, tak venku na zahradě a získaly k tomu i potřebné metodické listy.

Podnikavost, polytechnika, kariéra – – co s tím uděláme na Hranicku

Pracovní skupina k doporučeným oblastem se při diskusích na tato témata shodla na základních doporučeních:

- rozvíjet oblast polytechnického vzdělávání na všech vzdělávacích stupních a to už od mateřských škol
- kariérní poradenství se neobjede bez součinnosti rodičů a výchovných poradců.
- digitální kompetence je potřeba včlenit do ostatních předmětů jako jejich nezbytnou součást a rozvíjet praktické činnosti při práci s počítačem jako běžnou učební pomůckou.

Uspořádali jsme celkem 6 seminářů, které se těmto oblastem věnovaly především z praktického hlediska. 2 byly zaměřené na rozvoj kreativity, iniciativy a podnikavosti, 2 byly zaměřené na digi-

tální kompetence a 2 na polytechnické vzdělávání v MŠ. Účastníci se například dozvěděli, jak u žáků podporovat kreativitu, iniciativu a podnikavost. Sami si vyzkoušeli, jak funguje podnikatelský kroužek, v rámci kterého si žáci nejen osvojují podnikatelské myšlení, ale zároveň rozvíjejí komunikační dovednosti, týmovou spolupráci, kreativní dovednosti, naučí se plánovat a organizovat čas a mnoho dalšího. V dalším semináři se účastníci dozvěděli, kde získat aktuální informace k výběru povolání pro své žáky, jak jim při výběru pomoci, jak spolupracovat s rodiči a jaké jsou aktuální trendy. Učitelky MŠ se dozvěděly, jak zapojit polytechnickou výchovu do vzdělávání ve svých školkách a ze dvou setkání si odnesly spoustu nových nápadů a postupů pro práci s dětmi.

Zaostřeno na gramotnosti

Jednou z důležitých oblastí, kterou se MAP zabýval po teoretické i praktické stránce, byl rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti. Pedagogové v tomto ohledu neustále přemýšlejí nad nejlepšími postupy, probírají je s kolegy, zpětně vyhodnocují a mění tak, aby jejich dopad na žáky byl co nejefektivnější.

V rámci pracovní skupiny jsme probírali nejvhodnější podporu učitelům a ředitelům:

- vidět a vyzkoušet si různé metody a dle svého rozhodnutí zvolit ty, které se jeví jako nejpříjemnější
- mít k dispozici prostor a čas pro výměnu zkušeností a materiálů s podobně zapálenými pedagogy
- mít možnost obrátit se na specialistu, mentora, který mi pomůže při řešení vzdělávacích i výchovných problémů a napomůže v bezpečném prostředí upravit svou cestu ke vzdělávání dětí
- mít možnost se odborně vzdělávat u erudovaných lektorů a to nejlépe formou hromadných kurzů celých sboroven či celých školních týmů

Z pohledu ředitelů pak také:

- mít ve sboru pedagogy, kteří se stanou neformálními lídry rozvoje jednotlivých gramotností na školách

- mít dostatečné finanční zajištění pro realizaci výše uvedeného
- mít dostatečnou autonomii při vedení pedagogů při zvyšování kvality vzdělávání

V rámci realizace MAP jsme si na celkem 13 akcích ukazovali, jak by podpora mohla na školách či v celém regionu vypadat. Nejvíce se zapojovali učitelé z hranických škol Šromotovo, Struhlovsko a 1. máje, z mimohranických pak z Drahotuš, Bělotína a Ústí. Zde je pár dojmů účastníků:

● „Každé dítě se může stát dobrým čtenářem, pokud mu poskytneme příležitost a pomoc. Tu ale také potřebuje učitel, který se čtenářským dílnám věnuje. Myslím si, že výměna zkušeností s pedagogy jiných škol v regionu v rámci MAP je jednou z účinných forem podpory pedagogů.“ Dagmar Pospíšilová

● „Práce učitele je velmi izolovaná, je ve třídě sám se svými problémy či nejistotami. Každé setkání s kolegy mě obohacuje, posouvá mě dopředu, poněvadž zjišťuji, že se stejnými problémy či nejistotami zápasí i jiní. Otevřené hodiny pro kolegy z jiných škol mě nutí vedení vyučovací hodiny promýšlet do posledního detailu, zamýšlet se nad smyslem veškerých aktivit v hodině, sledovat dopad na každého jednotlivého žáka.“ Alena Hlaváčová

● „Učitelé, kteří chtějí rozvíjet u dětí čtenářskou gramotnost, musí vědět, jak na to. Možnost získat odbornou podporu od zkušeného kolegy je pro mnohé pedagogy klíčová. Spolupráce s pedagogy v rámci hranického regionu je jednou ze snadno dostupných cest, jak tuto podporu získat.“ Michaela Hawigerová

● „Společné plánování a reflexe výukových hodin pomáhá pedagogům výuku stále zkvalitňovat a stávat se tak lepšími učiteli. Pokud hodinu pojmem jako otevřenou i pro jiné školy, je zmiňovaný přínos pro mou práci ještě intenzivnější.“ Markéta Řepová

Inkluze – – velká (malá) neznámá

Jedním z úkolů MAPu je zaměřit pozornost ke kvalitnímu a inkluzivnímu vzdělávání. V inkluzivní škole se neodděluje děti se speciálními vzdělávacími potřebami od dětí bez nich. Na inkluzivní školu jsou kladeny nároky spojené s různorodostí složení jejich žáků. Jedná se především o uzpůsobení prostředí, pomůcek, využívání asistentů či externích odborníků, stejně jako péči o duševní zdraví všech žáků i učitelů. Inkluzivní vzdělávání předpokládá změnu filozofie celého školství s nutnou oporou v legislativě i financování. Přináší totiž zvýšené nároky na personální zajištění a vyžitost pedagogických pracovníků i poradenských zařízení a hlavním úkolem tak zůstává zajištění dostatečných personálních kapacit. V současné době se totiž školy stále potýkají s nedostatečným množstvím kvalifikovaných asistentů pedagoga a prakticky zcela chybí speciální pedagogové či dokonce školní psychologové. Nemałym úkolem zůstává také hledání modelu opatření, jež by eliminovalo riziko existence škol s prvky segregace na Hranicku.

Zavádění společného vzdělávání naštěstí není pro řadu škol našeho regionu ničím zcela novým. A to proto, že žáky se speciálními vzdělávacími potřebami i s podporou asistentů pedagogů vzdělávaly již dlouho před zaváděním tzv. inkluzivního vzdělávání.

Vzdělávací aktivity projektu MAP přiblížily ředitelům, výchovným poradcům, učitelům a asistentům pedagogů škálu novinek doprovázející společné vzdělávání tak, aby následně kvalitněji a zodpovědněji realizovali opatření k inkluzi žáků s potřebou podpůrných opatření na každé škole. Díky nim se snad alespoň částečně povedlo změnit nega-

tivní postoj a rostoucí obavy ze zvýšených požadavků na podporu dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem a z narůstající administrativy. Velkým plusem byla účast lektorů s dlouholetými a bohatými zkušenostmi. Celkem se jednalo o 5 vzdělávacích akcí, jež se zabývaly právní úpravou inkluzivního vzdělávání, zaváděním plánů pedagogické podpory pro žáky s potřebou podpůrných opatření, tvorbou individuálních vzdělávacích plánů, které se sestavují na základě posudků žáka z pedagogicko-psychologických poraden nebo týmovou spoluprací – vytvořením funkčního týmu pro žáka s postižením sestávajícího se z pedagoga, asistenta a rodičů. Opět přidáváme reakce účastníků:

● „Výtečně vedené školení. Bylo zřejmé, že lektorka má dlouholeté zkušenosti s dětmi se specifickými poruchami učení a chování. Příklady, které uváděla, vycházely z praxe. Hodnotím workshopy jako velmi kvalitně vedené, s výbornou přípravou, předáváním metodických materiálů a hlavně vlastní zkušeností, která je mnohdy k nezaplacení.“ Bc. Lenka Kopřivová

● „Na každý konkrétní dotaz, jak s žáky pracovat, jak je správně metodicky vést, měla praktickou odpověď. I zkušené učitelky si z jejího povídání odnesly mnoho cenných informací do každodenní praxe. Na základě této vynikající zkušenosti jsme se domluvili na vedení semináře „Specifické poruchy učení prakticky“ přímo u nás ve škole.“ Mgr. Marie Hajdová

Letem světem z doprovodných akcí

Co Vás zaujalo při návštěvě Mateřinky v Brně?

- malý počet dětí, více dospělých, rodinné prostředí
- pomůcky s prvky Montessori
- stolování a pozitivní přístup paní ředitelky
- systém, práce v soukromé škole, persona ředitelky
- nedokonalá souhra pracovníků
- malé, ale podnětné prostředí
- rozhovor s dětmi – elipsa
- příjemná atmosféra

Kdo vyhrál výtvarnou soutěž?

Na jaře 2017 se do výtvarné soutěže „DĚTI DĚTEM“ zapojilo 207 dětí z 11 škol. Nejhezčí obrázky se chvilku ohrály v galerii na zámku a pak už putovaly ke svým adresátům, dětem z dětského domova v Hranicích, které z nich měly upřímnou radost. Další oceněné obrázky najdete na

www.regionhranicko.cz/map

U stánku MAP

V rámci letošního ročníku akce Pokoř své Hranice proběhla také prezentace projektu MAP pro Hranicko a zábavné prezentace základních a mateřských škol z našeho regionu plné her a soutěží. ZŠ a MŠ Ústí, ZŠ a MŠ Struhlovsko, MŠ Pramínek, MŠ Bělotín, ZŠ a MŠ Drahotuše, ZŠ a MŠ Šromotovo si pro děti připravily spoustu naučných her, soutěží a pokusů. U stánku MAP pro Hranicko jsme diskutovali s rodiči i dětmi o vzdělávání v našem regionu. Děti pak hlasovaly o tom, co je ve škole nejvíc baví. Vyhrál u nich tělocvik, možná trochu překvapivě na druhém místě skončila matematika a na třetím místě pak přestávky.

Členové odborného týmu bilancují

Co se povedlo?

- díky pracovním skupinám a vstřícnosti vedení škol jsme získali velmi dobrý přehled o tom, jakou podporu by pedagogové našich škol potřebovali a také, o jaké zkušenosti jsou ochotni se s ostatními podělit
- byly nabídnuty různé možnosti vedení výuky vedoucí např. k rozvoji gramotností či spolupráci s asistentem pedagoga
- ukázky různých metod a forem práce byly ideálně načasované do období výběru šablon, tj. školy nemusely odmítat tyto metody a formy práce z finančních důvodů
- do aktivit realizovaných na podporu rozvoje škol se zapojilo přes 400 účastníků z 28 organizací
- proběhlo 15 otevřených hodin pro pedagogy z jiných škol z regionu, tj. hodin, ve kterých jdou učitelé "s kůží na trh"
- byl zpracován plán na rozvoj čtenářské a matematické gramotností až do roku 2023 téměř v podobě krok za krokem, čímž je zajištěno individuální tempo dle priorit samotných škol
- naplno se rozjela spolupráce mezi městskými a obecními mateřskými školami
- vznikl projektový záměr „Máme své [Hh]ranice“, jehož cílem je na jednom místě vybudovat multifunkční prostor, který umožní realizaci variabilních expozic podporujících vzdělávací aktivity s konkrétním zaměřením na rozvoj gramotností
- mateřinky navázaly spolupráci se základními a středními školami (např. docházení dětí z MŠ do dílen)

Na co bychom se měli v příštím období soustředit?

- vyjasnit si roli školských zařízení na úrovni zřizovatelů a vedení škol, projednat společně vzájemná očekávání
- více zapojit zřizovatele a rodičovská fóra do procesu plánování v území
- zkvalitnit přenos informací od vedení škol přímo k samotným učitelům
- podporovat otevřenost škol a aktivity směřující ke vzájemnému sdílení zkušeností
- mít na mysli vysokou míru zátěže pedagogických pracovníků ve své práci, zachovávat dobrovolnost v rozhodování se, zda se do aktivit zapojí či nikoliv
- organizovat další vzdělávání pedagogických pracovníků přímo v našem regionu (možnost výběru témat a lektorů, úspora času a finančních prostředků za dopravu mimo Hranicko)
- hledat model financování aktivit spolupráce škol po ukončení dotační podpory

Výhled do budoucna

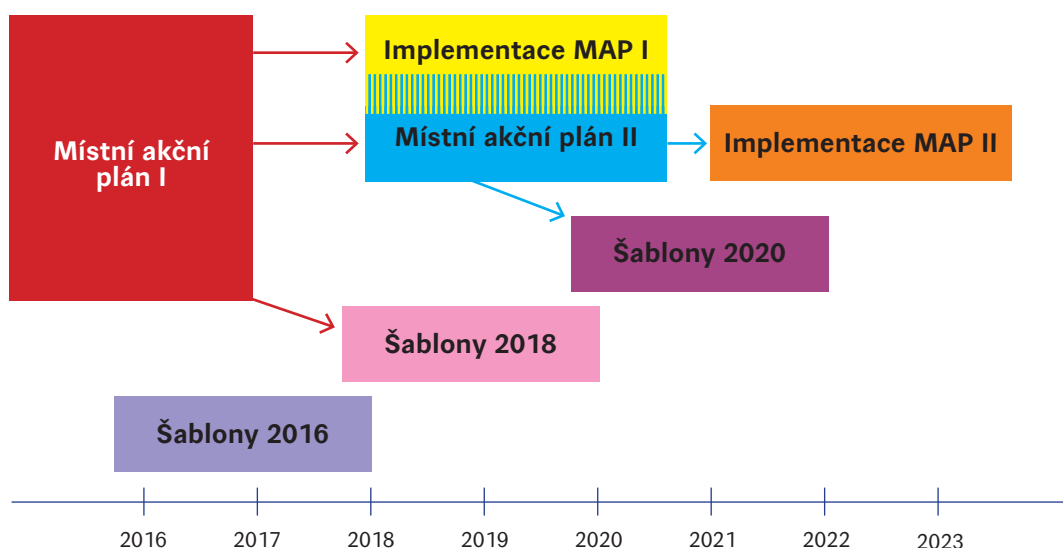
MŠMT si naštěstí uvědomuje, že realizaci projektu MAP tento nový metodický přístup nekončí, ale spíše teprve začíná. Do budoucna se nám tak otevírá cesta, kterou jsme si na Hranicku zhmotnili prozatím do 3 pilířů, v nichž budeme myšlenku místního akčního plánování a rozvoje vzdělávání „odspodu“ dále rozvíjet.

Přičemž je jen dobře, že podpora našemu směřování bude probíhat hned v několika úrovních. Tou nejdůležitější je

asi podpora finanční. Spousta aktivit, které jsme si naplánovali pro nejbližší období i pro strategický výhled do roku 2023, se neobejde bez vnější finanční injekce. Pokud by ji měli na svých bedrech nést jen samotné školy, potažmo jejich zřizovatelé, dá se předpokládat, že by se plán naplňoval výrazně méně.

MŠMT tedy připravilo rámec dotační podpory pro MAP a šablony do uceleného harmonogramu, který budeme moci využít až do roku 2023.

Název pilíře	Řízení regionální vzdělávací politiky	Spolupráce mezi regionálními aktéry	Profesní podpora vzdělávacích institucí
Hlavní cíl	konkretizovat regionální vzdělávací strategii	nastavit model místní spolupráce především škol	dosáhnout vyšší využitelnosti šablon než bude celorepublikový průměr
Klíčový nástroj	pracovní skupiny MAP	budování znalostních kapacit v duchu MAP	spolupráce s externími subjekty nabízejícími podporu
Hlavní aktéři	zřizovatelé a ředitelé	pedagogičtí lídři	ředitelé a pedagogičtí pracovníci

Celkový přehled podpory MAP a šablon ze strany OP VVV

Na Místní akční plán, nyní už nazývaný jako MAP I. navážou v roce 2018 hned 2 koncepty, které MŠMT plánuje seskupit do jednoho dotačního projektu: Implementace MAP umožní po dobu dvou až tří let od zahájení finančně podpořit valnou většinu aktivit, které jsme si vetkli do ročního akčního plánu pro rok 2018, zároveň během realizace připravíme a naplníme roční akční plány také pro léta 2019 a 2020. Ruku v ruce s tím poběží Místní akční plán vzdělávání II., který bude dále oblasti MAPu I. prohlubovat, v něčem i aktualizovat, především ale přinese také nová témata jako je např. odstraňování nerovné dostupnosti kvalitního vzdělávání žáků z různých sociálních

a ekonomických vrstev (tzv. spravedlivost). Dalším velkým úkolem bude vymyslet systém financování místních aktivit pro budoucnost, tedy po skončení dotační podpory. V neposlední řadě na místní akční plánování navážou druhá a třetí vlna šablon pro školy. Zatímco konkrétní aktivity pro první vlnu naplánovali především ministerští úředníci, pro druhou a třetí vlnu počítají s překlopením aktivit obsažených v místních akčních plánech I. a II., kterých se realizuje v České republice více než dvě stovky.

Takto máme zajištěno i financování pro naplňování cílů našich třech regionálních pilířů:

Název pilíře	Řízení regionální vzdělávací politiky	Spolupráce mezi regionálními aktéry	Profesní podpora vzdělávacích institucí
Nositel zdrojů	MAP II	Implementace MAP	Šablony 2018 a 2020
Očekávaný rozpočet	cca 1,5 mil. Kč/rok	1–2 mil. Kč/rok	6–10 mil. Kč/rok

Nemálo aktivit, které jsme si do vzniklého strategického plánu vetkli ovšem přímou dotační podporu nevyžaduje. Mohou se v podstatě stát běžnou součástí řízení škol, přípravy pedagogů na výuku či tvorby obsahu vzdělávání v jednotlivých předmětech. Jedná se o činnosti, které zřizovatelé, ředitelé i pedagogové už nyní standardně konají a začlenění činností a doporučených metodických přístupů z MAP tak bude jen na jejich vůli a ochotě společný regionální vzdělávací plán naplňovat. Toto je velkým úkolem pro aktéry vzdělávání z celého regionu. Jen pokud plán každý přijme za svůj a zto-

žovní se s ním, je šance na jeho úspěšnou realizaci a dosažení kýžených cílů. Proto bude důležité naplňování ročních akčních plánů neustále monitorovat, průběžně vyhodnocovat a případně i podle aktuálního vývoje a zpětné vazby z terénu též aktualizovat.

Rozvinutí myšlenky třech pilířů a jejich prodeť jen nahruho navržených cílů, je úkolem pro budoucnost. I přesto si členové odborného týmu dovolili načrtnout alespoň několik tezí, kterými se budeme v dalším procesu místního akčního plánování zabývat:

Pilíř 1: Řízení regionální vzdělávací politiky

MAP I. největší přínos spojil s aktivitami podporujícími sdílení a spolupráci v regionu. Nalezením vhodného strategického rámce pro vzdělávání na Hranicku se zabíraly pouze pracovní skupiny a ani u nich se nejednalo o dominantní téma. Sestavení různých podnětů a identifikovaných potřeb do regionální strategie ve vzdělávání tak leželo do značné míry na bedrech realizačního týmu.

Přesto stávající podoba místního akčního plánu do roku 2023 obsahuje témata, díky kterým lze odhadnout potenciál regionu budovat a řídit regionální vzdělávací strategie. Jedná se především o strategické cíle:

- *C1: Kontinua pro gramotnosti; C3: Centrum polytechnického vzdělávání; C9: Projektová kancelář pro vzdělávání.*

Při plánování konkrétních aktivit pro naplnění těchto 3 cílů se projeví určité nedostatky našeho regionu, přede-

vším nedostatečné zapojení zřizovatelů a ředitelů škol do tvorby této regionální strategie. I to je jedním z úkolů pro navazující MAP, vyšší zapojení proaktivních zástupců zřizovatelů a škol.

Lze očekávat, že jedním z významných cílů MAP II. na celostátní úrovni bude zvyšování kvality vzdělávání na mateřských a základních školách v regionu a to i prostřednictvím nástrojů, které si buduje státní vzdělávací politika. Za pozornost stojí a MAP II. se tak jistě bude zabývat **modelem hodnocení České školní inspekce** pod názvem **Kvalitní škola** či nedávno potvrzeným plánem Národního ústavu pro vzdělávání komplexně revidovat **Rámcové vzdělávací programy škol**.

Důležitou roli tak opět vidíme v pracovních skupinách, které navrhujeme pro tento pilíř i v souladu s dosud známou metodikou MAP II. ustavit hned tři:

Název skupiny	Skupina pro inovaci ve vzdělávání	Skupina pro rozvoj partnerství	Skupina pro plánování a udržitelnost
Hlavní cíl	sestavovat metodiky pro inovaci vzdělávacích programů	navrhovat realizovatelné projekty založené na spolupráci a partnerství	sestavovat udržitelné akční plány do roku 2023 až na úrovni vybraných škol
Vazba na MAP I	C1 C2 C5 C7	C3 C4 C6	C8 C9
Výstupy	metodika gramotností metodika inkluze metodika nového ŠVP metodika kvality školy	projektové záměry studie proveditelnosti projektové žádosti	aktualizovaný MAP roční akční plány metodika ŠAP model udržitelného rozvoje
Členové	školští koordinátoři školští metodici	ORP mikroregion Hranicko	zřizovatelé ředitelé

Pilíř 2: Spolupráce mezi regionálními aktéry

Ze zpětných reakcí zapojených pedagogů vyplývá, že největší přínos MAP I. viděli hlavně v aktivitách podporujících sdílení a spolupráci v regionu. Je logické, že řadoví pedagogové až tak nechtějí na svých bedrech nést tíhu strategického směřování jejich škol, naopak se zaměřují na co nejlepší způsob výuky a zde nadšeně sdílení zkušeností vítají. Ocítají se proto v trochu jiné roli než ředitelé, kteří jsou kvůli nastavenému financování škol podle počtu žáků často v roli vzájemných konkurentů. Dlouhodobý stav tzv. „přetahování se“ o žáky pak sdílení zkušeností a přenosu know-how do jisté míry staví překážky.

Proto pevně věříme, že zahájená spolupráce v regionu ještě více rozkvetne a přinese své plody v rámci tzv. Implementace MAP I. Ta bude věnována realizaci již konkrétních záměrů spolupráce v území, bude zastřešovat předem určené aktivity jednotlivých ročních akčních plánů. Podmínkou bude vzájemná spolupráce škol a zaměření mimo jiné na podporu žáků ohrožených školních neúspěchem. Cílovými skupinami budou pedagogičtí pracovníci škol a školských zařízení, pracovníci ve vzdělávání dětí a mládeže a děti, studenti, rodiče a veřejnost.

Pilíř 3: Profesní podpora vzdělávacích institucí (Šablony)

V červnu 2016 nabídl OP VVV školám značný objem dotačních prostředků na „Podporu škol formou projektů zjednodušeného vykazování – Šablony pro MŠ a ZŠ I“. Výhodou byla „nárokovost“ dotace (200.000,- Kč až téměř 2 miliony Kč podle počtu žáků) a výběr z předem definovaných modulů. Pro školu tak bylo mnohem snazší si aktivity vybrat a nemusela pracně sestavovat celou plnohodnotnou projektovou žádost.

Šablony se zaměřily a) na další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti čtenářské a matematické gramotnosti, inkluze, cizích jazyků a mentoringu, b) personální posílení škol o školního asistenta, školního psychologa, speciálního pedagoga, sociálního pedagoga a chůvu v MŠ, c) mimoškolní rozvojové aktivity pro ZŠ (např. čtenářské kluby, kluby zábavné logiky, doučování a příprava na vyučování) a d) spolupráci s rodiči.

Šablony v ORP Hranice

celková alokace pro školy v ORP Hranice

17 907 800 Kč

finanční objem realizovaných šablon v ORP Hranice

9 640 265 Kč

Na Hranicku se do první vlny šablon zapojilo celkem 18 základních a mateřských škol, což je 58% z celkového počtu, přičemž celorepublikový průměr je 75%. I zde tak tkví potenciál pro navazující MAP II. Školám může ještě lépe vysvětlit přínosy šablon, nebo naopak pomůže přenést zpětnou vazbu na systémovou úroveň, kdy si školy stěžovaly na mnohá omezující nastavení (nesmyslné limity úvazků omezující šanci najít vůbec nějakého zájemce o práci, naopak příliš vysoký minimální rozpočet v případě, kdy škola chtěla jen vzdělávat své stávající pracovníky bez navýšení stavů, časté suplování vzdělávajících se pedagogů).

V únoru 2018 je plánováno vyhlášení druhé vlny šablon pro MŠ a ZŠ a MŠMT přislíbilo zařadit do nabídky i aktivity, které celorepublikově převáží ve výstupech zrealizovaných MAP. Zároveň budou vyhlášeny také šablony pro školní družiny, školní kluby, střediska volného času a základní umělecké školy. Výzvám bude na podzim 2017 předcházet opět dotazníkový průzkum MŠMT u všech typů žadatelů. V roce 2020 by pak měla následovat třetí vlna šablon, ve které budou šablony definovány na základě analýz MAP II. Cílem pro další vlnu šablon bude zapojení alespoň 75% škol a intenzivní spolupráce jednotlivých škol při realizaci tak, aby mohly v regionu sdílet např. nějakého „rotujícího odborníka“ nebo se vzdělávací kurzy pro pedagogy konaly přímo v regionu.

Závěr

Za rok a půl jsme udělali kus práce, poprvé jsme se začali na úrovni regionu bavit o společných průsečících, cílech, či aktivitách. Jako nejsložitější se ukázalo dostatečné zapojení zřizovatelů a zástupců školských rad z řad rodičů do plánování v území. Musíme tedy přesvědčit starosty o potřebě, smyslu a přínosu místního strategického plánování v oblasti vzdělávání, aby si cíle představené v této brožuře vzali za své.

Ovšem nejen oni, nýbrž především ředitelé a jednotliví pedagogové mají sdílet vizi regionální vzdělávací politiky. Všichni společně se musíme snažit bud' malými krůčky bez nutnosti přímé finanč-

ní injekce nebo většími krůčky za prostředky vlastní, obecní či dotační společné cíle naplňovat. Postupné začlenění klíčových aktérů vzdělávání do příslušných aktivit vyžaduje delší čas. Jedná se o přirozený vývoj a nelze očekávat, že se hned na začátku procesu regionálního strategického řízení a plánování v oblasti vzdělávání podaří vše udělat dokonale. Měli bychom však využít potenciál místních lídrů a podporovat je v pomoci těm, kteří o to projeví zájem. Až budoucnost tedy ukáže, zda jsme se vydali správným směrem. Pokud však vytrváme, jsme o správném směru přesvědčeni.

Realizační tým MAP

ČR	Česká republika
DDM	Dům dětí a mládeže
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
KAP	Krajský akční plán
MAP	Místní akční plán
MAP pro Hranicko	zkrácený název dokumentu
MAS	Místní akční skupina
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
ORP	Obec s rozšířenou působností
OU	odborné učiliště
PS	pracovní skupina
SO	správní obvod
SŠ	střední škola
SVL	sociálně vyloučená lokalita
ŠAP	školní akční plán
ŠVP	školní vzdělávací plán
ŠPZ	školské poradenské zařízení
ZŠ	základní škola

32

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

34

Vydala **MAS Hranicko z. s.** v červenci 2017
v rámci projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání
pro území SO ORP Hranice
financovaného z OP VVV, Osa 3,
Výzva č. 02_15_005 Místní akční plány rozvoje vzdělávání,
reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_005/0000313

Autoři textů:

Mgr. Hana Gaďurková, Mgr. David Hawiger, Mgr. Radomír Habermann,
Mgr. František Kopecký, Mgr. Radomír Macháň, Bc. Martina Polláková,
Michaela Škrobánková, Mgr. Miroslav Wildner

Autorka fotografií:

Mgr. Hana Gaďurková

Grafické řešení a sazba:

Jiří J. K. Nebeský, www.tichy-typ.cz

Náklad: 1500 ks

ISBN 978-80-906277-1-0

ISBN 978-80-906277-1-0

